

เทศน์อบรมฆราวาส

ณ กุฏิหลวงตา สวนแสงธรรม กรุงเทพฯ
เมื่อค่ำวันที่ ๙ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

ธรรมอริยสังข์เป็นหินลับปัญญา

(เอาภาพหลวงตามาถวายหลวงตาครับ) ไม่เอา เรากับหลวงตาบวกันเป็นเวร เป็นกรรมกันอยู่ จะเอามาให้ไม่ได้ ไม่เอา เอาคืนเสีย ถ้าเป็นคุณแก่คุณก็เอาไปกราบ ไหว้ กับหลวงตาบวกันนั้นเป็นคู่กรรมคู่เวรกัน (กับพระสังฆราชครับ) สังฆราชเป็นเพื่อนเรา ก็เป็นจริง ๆ สมเด็จพระสังฆราชเป็นเพื่อนสนิทกันมาก ท่านนิ่ง ๆ ท่านไม่ค่อยชอบพูด ธรรมดา ๆ ทั่ว ๆ ไปท่านไม่ค่อยชอบพูดสมเด็จพระสังฆราช เฉพาะสองต่อสองกับเรานี้ โถ เป็นคนใหม่ขึ้นมา ชักเรื่องอรรถเรื่องธรรม เรื่องจิตตภาวนา เราก็ได้เปิดเต็มที่ให้ท่าน ฟัง ท่านสนใจมาก เพราะแต่ก่อนเราไปพักอยู่วัดบวรฯเป็นประจำ จากนั้นท่านออกไป พักที่วัดป่าบ้านตาดที่ละอาทิตย์ ๆ ท่านไป ท่านไปท่านเอาจริงเอาจังนะ ไม่ให้ใครไป กวนเลย เวลาอยู่ธรรมดาท่านไม่ค่อยคุย ทั่ว ๆ ไปนี้ท่านเฉย นุ่ม บทเวลาขึ้นเวทีสองต่อสองกับเรานี้ โถ ชัก เราก็เปิดเลยเขี่ยวะ ให้ท่านได้เห็นเรื่องภาคปฏิบัติว่าอย่างนั้น ฟัดกันจนถึงที่สุดเลยกับสมเด็จพระสังฆราช สองต่อสอง

ท่านหาความจริงเราก็เอาความจริงออกเต็มเหนี่ยว ๆ เลย ถ้าอยู่ธรรมดาท่านไม่ค่อยคุยละ เฉย ๆ ธรรมดา เวลาเข้ากันสองต่อสอง โห เป็นคนใหม่ขึ้นมาละ ชัก ละเอียดล่อเรื่องจิตตภาวนา เราก็ได้เปิดหัวออกออกให้ท่านฟังอย่างเต็มเหนี่ยว เหมือนกัน ท่านรู้สึกว่่าสนใจมากจริง ๆ ต่อธรรมที่เราถอดออกจากหัวใจพูดให้ท่านฟัง เพราะไม่มีใครต่อใคร สองต่อสองเท่านั้น เปิดเต็มเหนี่ยวใส่กันเลย เอาจนถึงเหตุถึงผล ว่าอย่างนั้นเถอะ ท่านพอใจมาก

ปรกติท่านไม่ค่อยคุย เฉยนะ อยู่กับเราก็ตามถ้ามีแขกมีคนที่ท่านก็ไม่คุย แต่เวลาเอาจริงเอาจังท่านจะเหตุเหตุผลกับภาคปฏิบัติจริง ๆ ท่านก็ชักจริง ๆ นั้นละภาคปฏิบัติ เราก็เปิดเลยเขี่ยวะ ให้ท่านได้ฟังสักทีเถอะภาคปฏิบัตินี้ละ ภาคเป็นสมบัติของตนโดยแท้ คือการศึกษาเล่าเรียนนั้นมันเป็นความจำ จำมาได้เท่าไรมันก็หลงลืมไป ๆ อย่างท่านเรียนถึง ๙ ประโยคนั้นท่านหลงลืมไปหมดนะทุกวันนี้ ก็อยู่เช่อ ๆ ซ่า ๆ ของท่านไป นั้นเห็นไหม นี่ละความจำเสื่อมไปหมดแล้ว สำหรับความจริงไม่เป็น ตรงแนวตลอดเวลา

นี่ละนิพพานเที่ยงอยู่ที่จิต ให้มันเข้าถึงจิตแล้วไม่มีอะไรห่วง ร่างกายจะเป็นอะไรพูดไม่ได้ก็ไม่ต้องพูด ใช้อะไรไม่ได้นี่เป็นเครื่องมือไม่ต้องใช้ สำหรับจิตจำอยู่อย่างนั้นตลอดเวลา นั้นละจิตแท้ ธรรมแท้ที่อยู่ภายในใจของผู้ปฏิบัติ เป็นสมบัติของตนด้วย รู้เห็นมากน้อยเป็นสมบัติของตนขึ้นมา ๆ ที่เราศึกษาเล่าเรียนเราไม่ได้ประมาณ เรียน

เพื่อเป็นปากเป็นทางเพื่อจะปฏิบัติเอาเหตุเอาผล เหมือนอย่างเราปลูกบ้านปลูกเรือนมี
แปลน แปลนนี้เขาชี้แจงว่าอย่างไรแปลนเหมือนปริยัติ นำแปลนออกมาทาง กางแล้ว
ทีนี้จะปลูกบ้านปลูกเรือนขนาดไหน ความกว้างความยาวอะไร จะเอาที่ชั้นที่ห้องที่หับ
แปลนบอกไว้หมด กางแปลนแล้วก็ทำตามแปลน ๆ

นี่ละภาคปฏิบัติคือทำตามแปลน ทีนี้เวลาเอามาภาคปฏิบัติมันเป็นขึ้นมาจริง ๆ
ก็เราทำตามแปลนท่านบอก แปลนท่านถูกต้องแม่นยำทุกอย่างแล้ว เราก็เอาแปลนนั้น
มากางแล้วปฏิบัติตามนั้น ๆ เหมือนเราปลูกบ้านปลูกเรือนตามแปลน มันก็ถูกต้องไป
โดยลำดับลำดับ นี่ละเป็นภาคปฏิบัติ ผลของงานก็ตั้งแต่เริ่มต้นเขาจุดต้นเสาเทศนา
อะไร ๆ นี่เป็นภาคปฏิบัติ ผลปฏิบัติก็เห็นผลงานเป็นลำดับลำดับไปจนกระทั่งถึงที่สุด
เรียบริ้อย ปลูกบ้านปลูกเรือนสมบูรณ์แบบ นี้ก็จนถึงที่สุดวิมุตติพระนิพพานสมบูรณ์
แบบจากปริยัติที่ท่านสอนไว้

ไม่ใช่พระพุทธเจ้าเป็นโมฆบุคคล สอนโลกไม่มีใครเกินพระพุทธเจ้า การสอน
โลกที่ถูกต้องแม่นยำที่สุดเรียกว่าสวากขาตธรรม ตรัสไว้ชอบแล้วทุกแง่ทุกมุม บาปบุญ
นรกสวรรค์ใครอย่าไปคำนวณ ถ้าอยากจมให้ไปคำนวณ มีแต่จอมปราชญ์เท่านั้นมาแสดงเป็น
เสียงเดียวกัน คำเดียวกัน คือพระพุทธเจ้าทุกพระองค์ถ่ายทอดอันเดียวกัน รู้เห็นอย่าง
เดียวกันมา แล้วจะพูดให้ผิดกันไปไหน ไม่ผิด เวลาการสอนจะผิดไปไหน ผู้ปฏิบัติ
ตามนั้นก็ต้องรู้เห็นตามนั้น ๆ สำเร็จเป็นมรรคเป็นผลขึ้นมา มรรคผลนิพพานอยู่กับ
แปลนคือปริยัติที่ท่านสอนเอาไว้เรียบริ้อยแล้ว นั่นแปลน แล้วนำแปลนออกมาทาง
ปฏิบัติ ท่านสอนว่าอย่างไร

ศีลรักษาให้ดีตามที่ท่านสอนก็เป็นศีลสมบูรณ์ขึ้นมาตั้งแต่วันบวช ต่างพรรษาที่
ไหน เราไม่ทำลายศีลของเราศีลจะต่างได้ที่ไหน ศีลก็บริสุทธิ์เต็มตัวอยู่แล้ว พูดถึงเรื่อง
จิตมีความสงบร่มเย็นก็ฝึกที่ท่านสอนว่าอย่างไรสอนภาวนา จิตใจมันวอกแวกคลอน
แคลน ดิตดินใจคว้านั้นนี้ไม่มีอะไรเกินจิต ที่ติดดินที่สุดคือจิต ทีนี้เอาภาวนาเป็น
น้ำดับไฟเข้าไป เอาเริ่มต้น การภาวนาเบื้องต้นภาวนาอย่างไร ถ้ามครูบาอาจารย์
เสียก่อนท่านผู้ดำเนินมาแล้ว ภาวนาอย่างไร เช่นให้บริกรรม บริกรรมคำไหน ตามแต่
จริตนิสัยเจ้าของที่ชอบ

ทีนี้เวลาบริกรรมแล้วสติติดแนบ ๆ กับคำบริกรรม อย่าให้มีแต่คำบริกรรมเฉย ๆ
สติเป็นสำคัญมากตั้งแต่พื้นจนถึงวิมุตติพระนิพพานพ้นจากสติไปไม่ได้ นักภาวนาอย่า
ข้ามสติ ถ้าข้ามสติไปไม่ได้ สตินี้ตั้งแต่ล้มลุกคลุกคลาน เอา ตั้งแล้วล้ม ๆ ตั้งไปตั้งมาก็
ค่อยขึ้นมาได้ ต่อไปสติสับสน ๆ กันไป สติดีเท่าไรจิตก็เป็นความเพียรตลอดเวลา จะ
บริกรรมคำใดเป็นภาวนาโดยแท้ ถ้าสติครอบอยู่กับคำภาวนาของตน นี่เบื้องต้น

จากนั้นจิตก็เป็นสมาธิ สมาธิแน่น สถิตติดอยู่กับสมาธิแน่นตลอด ออกทางด้าน ปัญญาสติก็ติดตามไป ๆ ตลอด ๆ

การภาวนาอยากเห็นเหตุเห็นผลตามทางของศาสดาสอนไว้ อย่าทำงู ๆ ปลา ๆ เราเป็นจอมปราชญ์สอนพระพุทธเจ้าไปเสียหมด ส่วนมากพวกเรามีแต่จอมปราชญ์ต่อบอดสอนพระพุทธเจ้า เก่งกว่าพระพุทธเจ้าเสียทุกอย่าง มันก็ไม่ได้เรื่องได้ราวอะไร ถ้าลองทำตามพระพุทธเจ้าดูซินะ ไม่มีใครที่จะพูดถูกต้องแม่นยำได้กว่าองค์ศาสดา ที่ว่า สวากขาตธรรม สุวักขาโต ภควตา ธมฺโม พระธรรมอันพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสไว้ดีแล้ว ตรัสไว้ชอบแล้ว ไม่มีที่แก้ไขดัดแปลงเป็นอย่างอื่นอย่างใดได้เลย เป็นความถูกต้องแม่นยำ เอา ให้ปฏิบัติตามนั้น

เมื่อปฏิบัติตามนั้นแล้วมันก็ค่อยไปตามร่องตามรอย ก้าวหนึ่งก้าวสองก้าวถูก ก้าวหนึ่งสองก้าวถูก สามก้าวถูกเรื่อยไป ไปไกลเท่าไรก็ถูกต้องก็ถึงจุดที่หมายได้ ถ้าออกนอกกลุ่มนอกทางจากคำสอนของพระพุทธเจ้าแล้วไม่มีหวัง ออกก้าวหนึ่งผิดไป ก้าวหนึ่งออกสองก้าวผิดไปสองก้าว ถ้าเดินตามนี้แล้วก้าวหนึ่งสองก้าวถูกไปตลอด จนกระทั่งถึงที่สุดถูกต้องเป็นลำดับ นี่ละก้าวถูกเป็นอย่างนั้นถึงที่สุด ก้าวผิดผิดไป จนถึงที่สุดเหมือนกัน

จึงให้ยึดเอาหลักเอาเกณฑ์ หลักเกณฑ์พระพุทธเจ้านั้นแม่นยำสุดยอดแล้ว ไม่มีใครในโลกอันนี้ที่จะมาสอนโลกได้ถูกต้องแม่นยำยิ่งกว่าพุทธศาสนา พุทธศาสนานี้เป็นศาสนาของท่านผู้บริสุทธิ์ ไม่มีกิเลสเจือปนเลย สว่างกระจ่างแจ้งเรียกว่าโลกวิทู รู้แจ้งโลกนอกโลกใน เมืองมนุษย์เมืองเปรตเมืองผีเมืองคนเมืองเทวดาบุตรเทวดาอินทร์พรหม จนกระทั่งถึงนิพพาน รู้แจ้งหมดจึงเรียกว่าโลกวิทู ไม่มีที่สงสัย การที่นำสิ่งที่รู้ที่เห็นหายสงสัยมาสอนโลกมันจะผิดพลาดไปไหน ไม่ผิด ถูกต้องแม่นยำ ถ้าเราไม่ฝืนคำสอนของพระพุทธเจ้าไปเสีย อย่างไม่มีหวัง มรรคผลนิพพานอยู่กับหัวใจของผู้ปฏิบัติ ให้กลมกลืนกับธรรม ถ้านอกเหนือไปจากธรรมแล้วจะแบกคัมภีร์ก็หลังหักไม่เกิดประโยชน์

ถ้าตั้งใจปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธเจ้า เอาเริ่มต้นตั้งแต่เกสาโลมาชิ นี่ละยอดกรรมฐาน เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ แปลว่าผม ขน เล็บ ฟัน หนัง แล้วย้อนตโจ ทันตา นขา โลมา เกสา ตลบทบทวนไปหลายครั้งหลายหนความชำนาญชำนาญก็ชำนาญ สติติดแน่นกันไปจิตใจก็สงบ ที่ว่ากรรมฐานทำให้ทำให้สงบก็ได้ ในเบื้องต้นเป็นกรรมฐานที่กลม่อใจให้สงบก่อน

พอใจสงบแล้วกรรมฐานห้านี้ละเป็นพื้นฐานแห่งวิปัสสนาต่อไป คลี่คลายผม เป็นอย่างไร ขนเป็นอย่างไร เล็บเป็นอย่างไร ฟันเป็นอย่างไร เนื้อหนังเป็นอย่างไร ดับ

ไตไส้พุงกระดูกกระเดี้ยวทั้งสัตว์ทั้งบุคคลทั้งหญิงทั้งชายเป็นอย่างไร คลีคลาย เอาเกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ เป็นทั้งสมณะเพื่อความสงบใจ เป็นทั้งวิปัสสนานำอันนี้ออกมา คลีคลายออกไป มันก็รู้ก็เห็น ก็ของมีอยู่ พระพุทธเจ้าไม่ได้สอนในของไม่มี สิ่งที่ว่า เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ มันเต็มทุกคน ๆ ตลอดถึงสัตว์ก็มี

ที่นี้เข้าไปเนื้อ หนัง เอ็น กระดูก ตับไตไส้พุง มีหรือไม่มี มันก็มีอยู่ทุกคน สอนของมีอยู่แต่เราไม่ปฏิบัติตามมันก็ไม่รู้ไม่เห็นเท่านั้นเอง ถ้าลงปฏิบัติตามนั้นอะไรจะแจ้งขาวดาวกระจ่างยิ่งกว่าใจที่ถูกกิเลสปิดบัง กิเลสแตกกระจายออกหมดแล้วใจสว่างจ้าขึ้นมาเลย ปัจจุบันอย่างนี้ละธรรมพระพุทธเจ้า มีดีตอนาคตที่ไหน ว่าศาสนา ล่วงไปเท่านั้นปีเท่านั้นปี แล้วหมดมรรคหมดผล บาปไม่มี บุญไม่มี มีแต่กิเลสเข้ากุมอำนาจไปเสียหมด แล้วสร้างตั้งแต่บาปแต่กรรมตายแล้วจมนรกไปหมด ดีแล้วหรือให้พากันพิจารณานะ

ศาสดาองค์เอกเท่านั้นสอนไว้ถูกต้องแม่นยำ นอกนั้นมีแต่พวกหูหนวกตาบอด มันจะเอาความดีงาม หรือถูกต้องดีงามวิเศษวิโสมาจากไหนพอที่จะมาสอนโลกแข่งพระพุทธเจ้าได้ ไม่มี ให้ยึดให้ตึนะยึดคำสอนพระพุทธเจ้า ถูกต้องแม่นยำไม่มีอะไรเกิน ให้นำไปปฏิบัติ ใจมันไม่สงบมันเป็นอย่างไรรถึงไม่สงบ ท่านสอนวิธีระงับใจให้สงบ สติตั้งลงไป มันจะปรุงไปไหน กองสังขาร สังขารนี้ออกจากอวิชชา อวิชชาปัจจุยา สงขาราสงขารปัจจุยา วิญญาณ อวิชชานี้เป็นเรือนรังใหญ่โตของวิภูจักรได้แก่อวิชชา

สติติดเอาไว้ไม่ให้มันออก อวิชชาจะหนาแน่นขนาดไหน สติครอบมันไว้ไม่ให้ ออก เมื่อความคิดอวิชชาปัจจุยา สงขาราสงขารคิดไม่ได้ กิเลสไม่เกิด มีแต่สติครอบอยู่ ๆ ๆ แล้วจิตสงบแนว ๆ ๆ สร้างฐานแห่งความสงบแน่นหนามันคงขึ้นไป สว่างกระจ่างแจ้งขึ้นไปกลายเป็นสมาธิความแน่นหนามันคง สติสำคัญมากนะ ใครอย่าปล่อยสติ ที่นี้เวลาจิตมีความสงบแล้วมันมีทางละคนเรา เพราะมีต้นทุน จะคิดอ่านไตร่ตรองอะไรพอคิดได้อ่านได้

ดูทางด้านปัญญาเอาดู เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ มันสะอาดไหม พวกเหล่านี้สะอาดไหม ปกคลุมหุ้มห่อนี้ก็เพราะปิดยางอายนั่นเอง จะเป็นของสวยงามมาจากที่ไหน มันไม่ได้สวยงาม ตามหลักธรรมพระพุทธเจ้าซึ่งเป็นความจริงแล้วหาความสวยงามไม่ได้ พวกนี้พวกจอมปลอม เอาอะไรมาตักมาแต่งประดับประดาทุกสิ่งทุกอย่าง ประดับประดาขนาดไหนมันก็ปลอมอยู่อย่างนั้นละ ของปลอม เอาอะไรมาจริง ถ้าเอาของจริงจับเข้าไปเกสาดูให้ดี โลมา นขา ทันตา ตโจ กระทั่งเนื้อ หนัง เอ็น กระดูก ดูให้ดี มันก็มีแต่ของที่จะสลัดปิดทิ้ง ๆ ด้วยความเบื่อหน่ายเท่านั้นเอง

ใครจะมีความกำหนดยินดีกับมันได้ละ ของสกปรกเป็นส่วนเป็นถ่านของคนที่มีชีวิตอยู่ก็เป็นส่วนเป็นถ่านอยู่ในตัว ออกไปถ่ายที่ไหนก็เป็นส่วนเป็นถ่าน ถ่านนอก ถ่านใน ส่วนถ่านนอก ส่วนถ่านใน ส่วนถ่านในคือตัวของเราเอง เต็มไปด้วยของปฏิกูล ออกไปข้างนอกก็เป็นส่วนถ่านข้างนอก ไปถ่ายที่นั่นที่นี้ไป มันก็ออกจากของสกปรกนี้เอง ถ้าสะอาดแล้วเราชะล้างกันหาอะไร นี่คือมันไม่สะอาด มนุษย์ไปอยู่ที่ไหนตัวสกปรกอยู่ที่นั่น ต้องเช็ดต้องล้างต้องถูต้องขัดต้องล้างอยู่ตลอดเวลา ไม่อย่างนั้นดูไม่ได้ เดี่ยวแมลงวันจะบินตาม

จึงต้องขัดต้องล้าง แต่กิเลสก็แฝงเข้าไปเพื่อความสวยงามเข้าไปอีก คำว่าของสกปรกก็เลสมันไม่ยากให้เห็นตัวของมันซึ่งเป็นตัวสกปรก มันเอาความประดับประดามาตกแต่งอันนั้นสวยอันนี้งาม เรื่องของกิเลสมันแฝงธรรมไปตลอด เวลาธรรมเปิดออกไปนี้มันอยู่ที่ไหนเห็นหมดเลย เห็นหมดแล้วใครจะไปยึดไปถือได้ ก็จงอาวุธเท่าทั้งตัวจะเอามาพันคอได้หรือ มันเป็นอสรพิษ สิ่งเหล่านี้มีแต่อุปาทานให้ยึดมันถือมันให้เป็นพินเป็นไฟเผาไหม้หัวใจเราเท่านั้น เมื่อเห็นมันชัดเจนแล้วตีกระจายออกๆ มันก็ปล่อยวางเป็นลำดับลำดับ

การพิจารณาทางด้านภาวาทานสอนอย่างนั้นนะ ด้านศีลด้านธรรมทานทั้งหลายเข้าใจกันแล้ว การทำบุญให้ทานเป็นประจำเป็นพื้นฐานแห่งบุญแห่งกุศล สำหรับเราเป็นชาวพุทธไม่ได้ตำหนิติเตียน การรักษาศีลการภาวานานี้ค่อยๆ ให้ภาวาเพื่อจิตสงบ เมื่อจิตสงบแล้วเราจะเริ่มเห็นความสุข ตั้งแต่วันเกิดมาเราไม่เคยเห็นความสุข ไปที่ไหนได้อะไรมาดีกว่าความสุข ประเดี๋ยวประด๋าวตกหายไปแล้ว เขาไม่ตกเราตก เขาไม่หายเราหาย เขาไม่จากเราจาก เขาไม่ตายเราตายไปเสียแล้ว ไม่มีอะไรแน่นอนอยู่ด้วยกันสมบัติสิ่งภายนอก แต่สมบัติภายในจิตใจนี้ติดตัวไปเลย นี่ละท่านว่าอัสสมบัติเป็นสมบัติอันล้ำค่าคือจิตใจของเราได้รับการอบรมภาวา อย่าให้มันติดมันดินจนเกินเนื้อเกินตัว

โลกไม่มีศาสนาเป็นโลกที่เดือดร้อนที่สุด ในสามแดนโลกธาตุนี้เป็นโลกที่เต็มไปด้วยมูตรด้วยคูถ เพราะฉะนั้นสัตว์โลกจึงมีตั้งแต่ความเดือดร้อนวุ่นวาย หาความสุขไม่ได้ ไปถามบ้านใดเมืองใด ถามเศรษฐีก็ถาม ถามดอกเตอร์ก็ถาม ถามคนทุกข์คนจนก็ถาม ความทุกข์เป็นอันเดียวกัน ใครมั่งมีศรีสุขขนาดไหนความทุกข์มันก็เป็นเงาตามตัวๆ อยู่ในนั้น ถ้ามีธรรมในใจสุขหรือทุกข์มันไม่ได้ไปเกี่ยวกันนะ สิ่งนั้นเป็นนั่น สิ่งนั้นได้มา สิ่งนี้หายไป หัวใจกับธรรมนี้สงบรวมเย็นกระจ่างแจ่มอยู่ภายในจิตใจ ไปที่ไหนติดกับตัวไป นั่นละสมบัติภายใน มันต่างกัน

สมบัติภายนอกเราไม่ประมาท เกิดขึ้นมาต้องอยู่ต้องกิน ต้องหลับต้องนอน ต้องขับต้องถ่าย ต้องเป็นอย่างนี้ด้วยกัน เราก็ทราบกันแล้วว่าเป็นความจำเป็นอย่างนี้ของมัน เราก็จัดไปเสียตามความจำเป็น แต่เราอย่าถือให้เลยเถิดเลยแดน มันจะเป็นทุกข์เผาหัวเรา ทางภายในจิตใจทำให้สงบเย็น เมื่อจิตใจมีความสงบเย็นเท่าไรๆ สิ่งภายนอกทั้งหลายที่ว่ามีคุณค่ามีราคามันก็ค่อยจางลงไปๆ ไม่มีสมบัติใดยิ่งกว่าธรรม

ธรรมปรากฏขึ้นที่ใจมากน้อยเพียงไรแล้ว จะมีความแปลกประหลาดอัศจรรย์ขึ้นมาๆ ภายในจิตใจ สุตท้ายปล่อยไปๆ ปล่อยหมดโดยสิ้นเชิง แม้ที่สุดธาตุชั้นที่อาศัยกันอยู่มีใจเป็นผู้ครองก็ไม่ได้ยึดกัน อาศัยเป็นเครื่องมือไปวันหนึ่งๆ พอสิ้นลมหายใจก็ติดผิงเดียวไปเลย นั่นท่านผู้สิ้นแล้วไม่ยึดถืออะไรแล้ว ท่านไม่มีทุกข์นะ พวกเรานี้ไขว่คว้า ความตายไม่ต้องเรียนกันละมันรู้ด้วยกันทุกคน แม้แต่สัตว์เดรัจฉานกลัวตายแต่ไม่เห็นมีใครพ้นความตายไปได้ ถ้าไม่เรียนธรรมเข้าเคลือบแฝงกัน ถ้าเรียนธรรมเข้าเคลือบแฝงความตายมันจะกลัวขนาดไหนมันก็ค่อยลดตัวลงไปๆ

คนไม่ได้ทำบุญให้ทานไม่ได้ทำความดีงามพอระลึกถึงความตาย โอ๊ย เตือดร้อน วุ่นวาย รับประทานอาหารเครื่องเพลิดเครื่องเพลินมากลบกันไว้ๆ พอรอดตัวไปวันหนึ่งๆ เป็นอย่างนั้นนะ ถ้าผู้มีความดีงามภายในจิตใจเป็นก็เป็น เราก็เรียนเป็นหินลับปัญญาอยู่แล้ว เราจะไปตีมันหาอะไร มันเป็นด้วยกันตายด้วยกันทุกคนนั่นแหละ ไม่ว่าคนมีคนจนคนโง่คนฉลาดมันตายด้วยกันถึงกาลเวลาแล้ว เวลานี้ยังไม่ตายสร้างความดีงามคืออรรถธรรมเข้าสู่ใจซึ่งเป็นของไม่ตาย

ใจนี้เป็นของไม่ตาย ความดีงามเป็นของไม่ตาย ส่งเสริมกันถึงที่สุดวิมุตติพระนิพพาน คำว่าบุญว่าบาปเป็นสมมุติปล่อยวางไว้ตามเป็นจริง จิตที่หลุดพ้นแล้วพ้นจากสมมุติไปแล้วปล่อยโดยสิ้นเชิงไม่มีอะไรเหลือ นั่นท่านผู้บำเพ็ญคุณงามความดี เราอย่ามานอนกอดเสื่อกอดหมอนเฉยๆ ไม่กอดอรรถกอดธรรมบ้างไม่ได้นะ ให้พากันพิจารณาบ้าง เกิดมาเหมือนโลกหาความสุขด้วยกันแต่มีใครเจอความสุข ไม่เห็นมีใครเจอ มีแต่ความทุกข์เตือดร้อนเต็มหัวใจ

สมบัติภายนอกยกให้มียู่ด้วยกันมีมากมีน้อย แต่ภายในใจนี้ร้อนด้วยกันนั่นแหละถ้าไม่มีธรรม ถ้ามีธรรมแล้วคนทุกข์คนมีก็มีที่พอชุกห้วนนอนได้ ถ้าไม่มีธรรมแล้วเป็นอันว่าหาที่ปลงที่วางไม่ได้ ตายไปแล้วก็จมทั้งคนมีคนจนคนโง่คนฉลาด ไม่มีอะไรผิดแปลกจากกันถ้าขาดศีลขาดธรรมเสียอย่างเดียวจมได้ทั้งนั้น ถ้าผู้มีศีลมีธรรมแล้วไม่จม อยากรู้ๆ ก็ไม่จม สง่างามอยู่ภายในจิตใจ

ยกตัวอย่างเช่นนักภวานาของท่านเริ่มต้นตั้งแต่ล้มลุกคลุกคลาน จิตว่าวุ่นซุ่มมัวฝีกกันลงไปๆ ตีกันลงไปด้วยสติสติไม่ให้มันคิดภายนอก ให้มันคิดอยู่แต่ภายใน เอา

สติตั้งหล่อเลี้ยงคำภานาของตนคือคำบริกรรม คำบริกรรมภานาหล่อเลี้ยงจิตใจ จิตใจมีความสงบเย็นเข้าไปๆ ที่นี้ค่อยเย็นไปๆ มันก็ปล่อยออกภายนอก ที่เห็นว่าเป็น ของมีค่ามีราคาค่อยจืดไปจางไปๆ ทางจิตใจนี้แน่นหนามั่นคงดูดีเต็มเข้าไปเป็นลำดับลำ ดา

ทางด้านจิตใจมีอรรถมีธรรมมากเท่าไร ภายนอกยิ่งจืดออกไป จางออกไปๆ จนกระทั่งเต็มที่แล้วปล่อยหมด ไม่มีอะไรเหลือ แม้ที่สุดร่างกายที่อยู่กับเจ้าของครอง กันอยู่ก็ตามไม่ยึดไม่ถือ เพียงอาศัยกันไปวันหนึ่งๆ พอสิ้นลมหายใจแล้วปล่อยลงไว้ ตามสมมุติ ธรรมชาติที่เป็นวิมุตติพุทโธเต็มดวงแล้วไม่สงสัย ไม่ถามหาอะไร นั่นท่านว่า พอ อยู่ก็พอ ไปก็พอ เป็นก็พอ ตายก็พอ ผู้ตั้งใจประพฤติปฏิบัติ ธรรมะเป็นของเล่น เมื่อไร มันคู่ควรกับมนุษย์นี้มาตั้งแต่กาลไหนๆ ธรรมะของพระพุทธเจ้า ทำไมไม่นำมา ครองหัวใจเรา ก็เลสเป็นของคู่ควรอะไร มันเป็นส่วนเป็นถ่านเป็นฟืนเป็นไฟเผาไหม้ ทำไมจึงติดพันกันไม่รู้จักเข็ดหลาบอ้อมพอบ้าง มันโง่ขนาดไหนมนุษย์เรานี้ละ

ให้พิจารณาถามตัวเองนะ อย่าไปถามใครมันกระทบกระเทือน ให้ถามตัวเอง ผู้ จะแก้ไขตัดแปลงเพื่อตัวเองให้เป็นคนดีมีความสุขความเจริญให้แก่ตัวเอง ชักถาม ตัวเองลงไป มันจะมีสิ่งบกพร่องให้เห็นขึ้นมาแล้วแก้ไขตัดแปลงไปเรื่อยๆ ต่อไปก็ดีขึ้น ไปๆ จิตใจนั้นละพาให้ดี พอจิตใจมีธรรมแล้วดีทั้งนั้น แล้วค่อยสว่างงามขึ้นไปๆ พอ จิตใจสว่างงามอยู่ที่ไหนอยู่ได้หมด เนะ ทำไมเป็นอย่างนั้น แต่ก่อนหอบปราสาทที่ชั้นก็ยัง ว่าไม่ดี เอาซากออสกทั้งเป็นที่ยังไม่ตายขึ้นไปอยู่บนหอบปราสาทราชมณเทียรเท่านั้นชั้น ก็ ว่าตัวได้อยู่ดีบๆ ดีๆ กองกระดูกขึ้นไปอยู่ในหอบปราสาทที่ชั้นมันก็เป็นกองกระดูกอยู่ นั้นละ มันวิเศษวิโสอะไร

นั่นละธรรมจับ จับอย่างนั้น สิ่งนั้นเป็นต้นไม้ภูเขาเรามาเจียรระโนเป็นบ้านเป็น เรือนดีกรามบ้านช่อง เป็นเสื้อผ้าแล้วครองกันไปนุ่งกันไป ตัวนี้มันก็สกปรกของมันเต็ม ตัวอยู่ในตัวของเรา มันไปฟังเสียงใครที่ไหน เอานี้มาเทียบกับสิ่งที่เราเป็นอยู่ทั้งหลาย นั้นละ พออยู่ก็อยู่ พอเป็นพอไปเท่าไรก็เป็นไปเท่านั้น ไม่ติดไม่เดินจนเกินเหตุเกินผลก็ ไม่มีทุกข์มากคนเรา อันนี้มันดีค้นหาเหตุหาผลไม่ได้ มันจึงมีทุกข์มาก สุดท้ายตายก็จม สิ่งเหล่านี้เขาเป็นอริฐเป็นปุนเป็นหินเป็นทรายเหล็กหลาอยู่ตามธรรมดา ตัวเองก็จมไป เลย ธาตุชั้นรุธของเราเป็นดินน้ำลมไฟไปเท่านั้น ไม่เห็นเกิดประโยชน์อะไร เวลาที่จะควร เกิดประโยชน์อยู่นี้ให้พากันสร้างความดีงาม

จอมปราษฎ์แท้ๆ เป็นผู้สอนไว้เรื่องอรรถเรื่องธรรม เรื่องบาปเรื่องบุญ ลบล้าง ไม่ได้นะ ลบล้างบาปบุญนี้ก็เท่ากับลบล้างทำลายเจ้าของให้ล่มจมลงไปทั้งเป็นนี้แหละ พอชีวิตขาดแล้วไม่ต้องถามหาเมืองเปรตเมืองผีเมืองนรกอเวจี ตัวสร้างไว้เต็มหัวใจ

แล้วมันจะไปไหน มันก็เป็นสมบัติของตัวเอง หรือเป็นข้าศึกตัวเอง เผาตัวเองไปตลอด ถ้าเป็นความดีงามแล้วก็เป็นเครื่องส่งเสริมตัวเอง อย่างที่สวรรค์ท่านมีไว้ก็ชั้นตามอุปนิสัยวาสนาของผู้มีบุญกรรมมากน้อย จากตุมขึ้นไปถึงปรนิมิตวสวัตดี สวรรค์ ๖ ชั้น จากนั้นพรหมโลก ๑๖ ชั้น สร้างไว้สำหรับผู้มีความดีเป็นชั้นๆ ที่จะเข้าไปอยู่เสวยกรรมของตน มีมากมีน้อย จากนั้นก็ก้าวเข้าสู่นิพพาน นี่สถานที่ดี

สถานที่ชั่วก็นรกฟาดลงไปก็หลุมๆ ท่านแสดงไว้มากนะ แต่เราจำไม่ค่อยได้หมด นรกมีน้อยหลุมเมื่อไร เพื่อบรรจุคนชั่วช้าลามกไม่มีอึดมีอันเหมือนกัน ความชั่วช้าลามกไปแล้วนรกแตก ความชั่วช้าลามกไม่มีที่อยู่เร่ร่อนไปมา เพราะไม่มีนรกเป็นที่คุมขังคนชั่ว ไม่มี มีเท่าไรเต็มอึดแน่นอยู่นั้น มันเป็นกรรมของสัตว์ จะแน่นขนาดไหน มันก็อยู่ เพราะกรรมของสัตว์ นี่มีไว้สำหรับสัตว์โลกผู้กำลังสร้างกรรมดีชั่วอยู่นั้นแหละ ผู้ที่สร้างกรรมดีไปในทางดี ผู้สร้างกรรมชั่วก็ไปในทางชั่ว ไม่มีอึดมีอันการไปของชีวิตดวงนี้ที่เป็นไปด้วยบาปด้วยบุญ บาปมีไปทางบาป บุญมีไปทางบุญ ถ้าหมดบุญหมดบาป หมดกุศลทุกอย่างแล้วที่เป็นส่วนสมมุตินิพพานเลย นั้น

พากันจดจำเอานะบรรดาพี่น้องทั้งหลาย ไม่อย่างนั้นจะตายทิ้งเปล่าๆ ไม่เกิดประโยชน์อะไร ตื่นขึ้นมาวันไหนเพลินกับสิ่งนั้นเพลินกับสิ่งนี้แล้วมันได้อะไร พิจารณาซิ ลมหายใจอันเก่านั้นแหละ หากดีติดากต้นอยู่ในหัวใจของเราที่มันเป็นพินเป็นไฟเผาตัวเองมันอยู่เฉยๆ ไม่ได้ สุดท้ายก็ตายทิ้งเปล่าๆ ให้เสาะแสวงหาความดีงาม การทำบุญกุศลศีลทานในเราทั้งหลายเราเป็นลูกชาวพุทธเคยแล้ว การทำบุญให้ทานไม่ว่าจะสมบัติประเภทใดๆ เราเคยทำกันแล้ว รักษาศีลก็ให้รักษา สำคัญที่รักษาใจนี้ละตัวสำคัญมาก มันจะพาแหวกแนวลงนรกอเวจีคือใจดวงนี้ ลากมันขึ้นมาสวรรค์พรหมโลกนิพพานก็คือบุญกุศล ให้พากันจุดกันลากนะ อย่าปล่อยวางไว้เฉยๆ ให้มันเห็นประจักษ์ในใจซิ

การสร้างบุญไม่ใช่จะไปคอยเอาบาปเอาบุญในเมืองผีเมืองคน เทวบุตรเทวดาที่ไหน เป็นอยู่ที่ใจรู้ที่ใจ พอพูดอย่างนี้มันก็ไปสัมผัส ไม่ใช่คุยใช้ไม้ นะ เอาความจริงมาพูดให้พี่น้องทั้งหลายฟัง ไปภาวนาอยู่ที่กะโหม-โพนทอง อำเภอบ้านฝื่อหรือท่าบ่อก็ไม่รู้แหละ เวลานั้นเขาตายกันเต็มบ้านเต็มเมือง วันหนึ่งตายอย่างมาก ๘ คน วันน้อย ๓ คน เขานิมนต์เราไปกุสลา เราไปอยู่ร่วมไม้ในป่าในเขา เขาก็ไปลากมากุสลา เพราะแถวนั้นไม่ค่อยมีคน เราเลยมากุสลา พอเที่ยงแล้วนั้นละเขาเรียกผัดกปา

พอเที่ยงแล้วเขาชนคนตายออกมา เราก็กุสลา ธมฺมาคนนี้ กุสลา ธมฺมาคนนั้น จนคำถึงจะได้กลับวัด ที่สุดมาภาวนาเลยไม่ได้อะไร มีแต่มากุสลาให้คนตาย คนเป็นเลยจะตายที่นี่ เราคนเป็น กุสลาให้คนตายเลยจะตาย ไม่นานนะขึ้นที่นี้เลย มันเสียด

แทง เหมือนเข็มยิบเย็บ ๆ ๆ แป็บปั๊บ ๆ ในหัวอก นั่งกุสลาให้เขาอยู่ในป่าช้า เอ๊ะทำไมเป็นอย่างนี้มา แปลก ๆ นั่งกุสลาอยู่นั้นละ มันเร็วนะ เพราะฉะนั้นคนจึงตายวันหนึ่งตายสองวันตายมากที่สุด ถึงสามวันไปแล้วก็ค่อยเบาลง ๆ ที่ตายเร็วที่สุดวันหนึ่งกับสองวัน เพราะมันรวดเร็ว มันมาเป็นกับเราถึงได้รู้ พอมันแป็บปั๊บ ๆ เหมือนเข็ม ที่แรกเหมือนเข็ม ต่อมานี้หนักเข้าเข็มก็เข็มเล่มใหญ่เข้าไป เลยกลายเป็นหอกเป็นหลาวทิ่มประสานกันภายในใจ หายใจแรงไม่ได้ พอหายใจแรงนี้สลบ ยิ่งไอยิ่งจามไม่ได้นะ

เป็นขึ้นแล้วทำอย่างไร มันเป็นแบบเดียวกัน เพราะฉะนั้นเขาถึงได้ตายง่ายอย่างนี้ มันเป็นอย่างรวดเร็ว เราเลยพูดกับญาติโยมเขา พวกโยมนะ อาตมามากุสลาให้คนตายเดี๋ยวนี้อาตมาจะตายแล้วนะนี่ โรคอันนี้เริ่มเป็นแล้วนะ ปัจจุบันนี้เป็นขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นแล้ว ให้อาตมาลากลับไปที่พัก พักอยู่ในป่าหุ้่นแหละ เขารีบปล่อยเลย เอาให้ท่านไป เขาปล่อยให้เราไป พอไปถึงที่แล้วเขาเป็นห่วงเรา เขาแตกกันไปทั้งบ้านไปดูเรา เราไล่เขาหนีหมดเลย ไม่ให้เขามา เพราะเวลานั้นหมุนเร็วแล้วนะ สติปัญญาเป็นความเพียรอัตโนมัติแล้ว มันถอยไม่ได้แล้ว อะโรมามันต้องพัดกันขาดสะบั้นตกเวทีไปเลย ให้ถอยไม่ถอย

เวลานั้นเป็นความเพียรอัตโนมัติหมุนตัว ๆ อยู่แล้ว ที่นี้มาเป็นห่วงอันหนึ่งอีก ตอนนั้นจิตยังไม่พ้นเรารู้ชัด ๆ นี่ละเห็นไหมการอบรมจิตใจ อบรมไป ๆ พอมันสว่างกระจ่างแจ้งขึ้นมามันรู้ชั้นรู้ภูมิที่จะไปนุ้่นนะ ไม่ใช่ธรรมดานะ พูดชัด ๆ สุทธาวาส ๕ ชั้นแน่นอน แต่ยังไม่อยากตายเวลานี้ ถ้าตายต้องค้างในสุทธาวาส ๕ ชั้นนี้ จะค้างกี่วันก็คืนไม่อยากค้าง ถ้าถึงนิพพาน เอา ตายเดี๋ยวนี้ตาย เราไม่ว่าอะไร เลยเป็นห่วงระหว่างความเป็นกับความตายเลยถกเลยเถียงกันอยู่ แล้วพระธรรมท่านสะท้อนขึ้นมาในหัวใจ สิ่งเหล่านี้ท่านพิจารณามาพอแล้ว ตั้งแต่นั้นหามรุ่งหามค่ำท่านก็นั่งเพื่อรอบทุกขเวทนาเหล่านี้ ทุกขเวทนาเหล่านี้เป็นอริยสัจ ท่านหลบหน้าไปไหน ท่านทำไมไม่พิจารณาอริยสัจนี้เป็นหินลับปัญญา เอาพิจารณาลงไปซิ

จิตมันพลิกปั๊บเลยทันที หมุนตัวเลย ชัดกันตั้งแต่หัวค่ำ โยมเขาไปดูเรา เราไล่หนีหมดไม่ให้เข้ามาใกล้เลย เพราะตอนนั้นต้องช่วยตัวเอง ใครอื่นมาช่วยไม่ได้ ฟาดตั้งแต่หัวค่ำถึงหกทุ่ม มันหมุนกันทุกขเวทนาเหมือนหอกเหมือนหลาว สติปัญญาพัดกันเต็มเหนี่ยว ๆ คนเรานี้เวลาจะเป็นจะตายจริงๆ มันไม่ได้โง่งนะ มันฉลาดหาอุบายวิธีการพลิกแพลงเปลี่ยนแปลงหลายแสนพันคม แก้กิเลสตัวกิดตัวขวางนั้นได้เป็นลำดับ ลำดา ฟุ้งเลย จิตโล่งหมดในเที่ยงคืน พอมันโล่งหมดแล้วที่นี้ไม่มีอะไรเหลือ แน่ใจไม่ตาย นั่นเห็นไหมล่ะ ที่นี้ไม่ตายละ

คือมันพิจารณาเต็มที่แล้ว มันรวมเต็มที่มันสว่างจ้าไปหมด คำว่าทุกขเวทนาทั้งหลายที่มีอยู่ในร่างกายเราเต็มสัดเต็มส่วนหายหน้าไปหมด เพราะสติปัญญาโล่มัน แผลงไปหมด พอหกดุมหายเจ็บ แต่ไม่นอนคืนนั้น จากนั้นก็ลงเดินจงกรม แล้วมีโยมคนหนึ่งนอนอยู่ข้างๆ กอไฟ แอบนอนไม่ให้เราเห็น เขากลับเราตาย เขาว่าอย่างนั้น ชัดกันนี้เลยหาย นี่ละที่ว่ามันหวัง คำว่าหวังคือตายเวลานี้เราจะยังไม่พ้นทุกข์ ยังไม่ถึงนิพพาน จะไปอยู่ชั้นใดก็ตาม สองวันสามวันก็ไม่อยากอยู่ ถ้าถึงนิพพานแล้วไปเดี๋ยวนี้ก็ได้ มันเป็นอยู่ในใจ ชัดอยู่ในใจ เวลานี้ยังไม่ตาย

นั่นละธรรมซึ่งโหมตัวเข้ามาตีเอาเรื่องอริยสัจ กลัวเป็นกลัวตายที่ไหน ธรรมอริยสัจเป็นหินลับปัญญา ท่านเคยพิจารณามาแล้วทำไมท่านถึงปล่อยวาง ชัดลงไปมันก็มีหมุนกลับปี่ที่นี้ชัดกันเลย หกขุมจ้ำขึ้นมา ไม่มีคำว่าจะเป็นจะตายอะไรหายเจ็บเลย นั่นละแก้ปัจจุบันแก้ด้วยธรรมโอสถ ธรรมโอสถนี้ไม่มีใครแก้ง่าย ๆ นอกจากพระกรรมฐาน มีแต่พอจามไอก็วิ่งหาหมอ หมอไม่มาวิ่งหาหมอ อันนี้หมอก็ยกให้ไม่ประมาท แต่ถึงเวลาที่จะช่วยตัวเองไม่ต้องยุ่งกับใคร ชัดกันเลย นี่ก็เห็นแล้วชัดเจ้าของหกขุมจิตสว่างจ้ำขึ้นมาแล้วทุกขเวทนาที่ว่านี้หายหมด เลยหายตั้งแต่นั้นไม่เป็นอีกเลย

นี่พูดถึงเรื่องว่าเป็นห่วงความตาย ตอนนั้นมันยังจะค้าง มันรู้เจ้าของอยู่ ยังไปนิพพานไม่ได้ รู้ชัด ๆ อยู่ชั้นไหนก็ไม่อยากอยู่ ถ้าถึงนิพพานไปเดี๋ยวนี้ก็ได้ นี่ละเราพูดถึงเรื่องว่าการห่วงเป็นห่วงตาย ห่วงที่ว่ามันจะค้างเท่านั้นเอง ห่วงกลัวตายจริง ๆ ไม่ห่วง หากว่ามันจะค้างค้างกี่วันมันก็ชั่วเวลา เอาให้มันถึงที่สุดเสียเดี๋ยวนี้ไปเดี๋ยวนี้ก็ได้ นี่ละเราพิจารณาจึงได้มาเล่าให้พี่น้องทั้งหลายฟัง เห็นไหมละธรรมโอสถแก้โรคภัย เขาตายวันตายสองวันตายสามวันตายชนกันมา เรากุสลาจนไม่ได้ไปที่พักจะเป็นจะตายสุดท้ายเป็นแบบเขาก็รีบบอกเขา เขาก็เปิดทางให้เลย เขาก็แห่ไปตามกลัวเราตาย เราก็ไล่หนีหมด ชัดกันเลยหายตอนเที่ยงคืน

นี่ละอำนาจของธรรมโอสถหมุนเข้าไป สติปัญญามีเท่าไร ๆ เรื่องทุกขเวทนาเกิดมาอย่างไร ๆ มันก็เกิดขึ้นจากความสำคัญมั่นหมายของจิต เพิ่มให้เกิดความกังวล วุ่นวาย ให้เกิดความทุกข์ขึ้นมาอีก เลยทุกข์ทางใจมากขึ้นอีกยิ่งกว่าทุกข์ทางร่างกาย ทีนี้เวลาแก้ทางจิตใจแล้วมันก็เปิดออก ทางร่างกายก็เบาบางไป ๆ ผ่านได้ ท่านทั้งหลายฟังเสียนะ การพูดนี้ถอดออกมาจากหัวใจ เจ้าของเป็นผู้เป็นเองทำเอง นี่ละไม่ตาย เดือนเมษา ๒๔๙๓

พอพฤษภาก็กลับมาวัดดอยธรรมเจดีย์ พอตีวันที่ ๑๕ พฤษภาก็มาปลงกันลงที่วัดดอยธรรมเจดีย์ ฟาดดินถล่มลงที่นั่น ตั้งแต่บัดนั้นมาหายสงสัย ทุกข์ภายในใจแม้เม็ดหินเม็ดทรายไม่เคยมี มีแต่บรมสุขเต็มหัวใจ สอนพี่น้องทั้งหลายสอนด้วยความเมตตา

สงสาร สอนเล่นๆ เหรอ ศาสดาองค์เอกเป็นอย่างไรพระเมตตาของท่าน ตั้งแต่เราตัวเท่าหนูยังมีความเมตตาขนาดไหน ลำบากลำบากก็ไปทุกวันนี้ ไม่ได้ไปหาอะไรรนะ ไม่เอาทุกอย่างที่เขาถวายนี้แจกทานไปหมดทั่วโลกดินแดน สำหรับเราจะทำไม่มี เราปล่อยหมด เราทำประโยชน์เพื่อโลกในครั้งสุดท้าย ให้มันชัดเจนอย่างนี้เลย

ครั้งสุดท้ายนี้หมายความว่าอย่างไร ตายแล้วจะไม่กลับมาเกิดอีก มันประจักษ์ อยู่ภายในจิตใจ สนุกปฏิญโก ประกาศบ้างขึ้นมา รู้ผลของงานตนเองครั้งสุดท้ายว่าขาดสะบั้นกันไปแล้ว ระหว่างวิมุตติกับสมมุติที่ตายกองกันอยู่นี้ขาดเป็นคนละฝั่งไปแล้ว ประจักษ์ เพราะฉะนั้นจึงพูดได้เต็มเม็ดเต็มหน่วย นี่ละการปฏิบัติธรรม ถ้าปฏิบัติจริง ๆ รู้จริง ๆ ธรรมพระพุทธเจ้าไม่เคยหลอกโลก แต่เรามันหลอกเจ้าของท่านนั่นเอง ถ้าเราทำตามพระพุทธเจ้า เอา หนักก็หนัก พระพุทธเจ้าก็หนักเหมือนกัน สลบถึงสามหนไม่หนักได้หรือ ถ้าเลยสลบมันก็ตายเท่านั้น นั่นหนักหรือไม่หนัก

เราเพียงเหาะแหะๆ เท่านั้นมันไม่เกิดประโยชน์อะไร ถึงเวลาจะหนักหนักชิสติปัญญาก้าวเดินเรื่อย ๆ อย่าไปหนักหนาเฉยๆ ใช้ไม่ได้ ต้องใช้สติปัญญาหนุนกันเรื่อย ๆ จากนั้นมันก็เบิกกว้าง ๆ ออก ฟาดเสียจนกิเลสขาดสะบั้น ไม่มีอะไรเป็นเสี้ยนเป็นหนาม ในสามแดนโลกธาตุมีกิเลสเท่านั้นเป็นหอกเป็นหลาวตลอดถึงผงเข้าตา เป็นเรื่องของกิเลสทั้งหมด พอกิเลสทุกประเภทนี้ขาดสะบั้นไปจากใจแล้วไม่มีอะไรเข้าไปเกี่ยวข้องกับใจ นั่นละบรมสุขอยู่ที่ตรงนั้น แสนสบาย ร่างกายสังขารเป็นทุกข์บ้าง เหมือนกับโลกทั่ว ๆ ไป มันก็ไม่หนักใจ เพราะมันไม่เข้าถึงใจ ใจบริสุทธิ์เต็มที่แล้วอะไรจะไปเข้าถึงได้ มันทนไม่ไหวมันก็ตายเหมือนโลก แต่ธรรมชาตินี้ไม่ตาย รื้ออยู่อย่างชัด ๆ

นี่คือการปฏิบัติธรรมให้เห็นกันชัด ๆ ชี พระพุทธเจ้าหลอกหลวงโลกเหรอ สอนอะไรก็ว่าแต่พระพุทธเจ้าหลอก กิเลสหลอกหลวงมาตั้งกับตั้งกลับไม่เห็นเข็ดหลาบอ้อมพอกันบ้าง มันไม่โง่เกินมนุษย์แล้วเหรอพวกเราชาวพุทธนะ ฟังให้ดีนะ วันนี้เทศน์เพียงเท่านี้เหนื่อยแล้ว ทองคำตั้งแต่เช้าถึงค่ำวันนี้ได้ ๒๒ บาท ๗๓ สตางค์ ทองคำที่ได้ตั้งแต่วันที่ ๖ เมษายนถึงค่ำวันนี้เป็น ๕ กิโล ๔๘ บาท ๑๙ สตางค์ มาตั้งแต่วันที่ ๖ ถึงวันนี้

รับชมและรับฟังพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th

และสถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชน *FM 103.25 MHz*

และเครือข่ายทั่วประเทศ